

ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΩΣ ΜΕΤΡΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

Για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 αποφασίστηκε ως έκτακτο και προσωρινό μέτρο, η εξ αποστάσεως εργασία στον ιδιωτικό και στο δημόσιο τομέα, καθ' όλη σχεδόν την διάρκειά της.

Η νομοθετική πρόβλεψη για την εξ αποστάσεως εργασία στον ιδιωτικό τομέα εισήχθη με την ΠΝΠ της 11ης.3.2020 με την εξής διατύπωση: «Ο εργοδότης δύναται με απόφασή του να καθορίζει ότι η εργασία που παρέχεται από τον εργαζόμενο στον προβλεπόμενο από την ατομική σύμβαση τύπο εργασίας, θα πραγματοποιείται με το σύστημα της εξ αποστάσεως εργασίας.» Εν συνεχεία, λίγους μήνες μετά, το σύστημα της εξ αποστάσεως εργασίας επεκτάθηκε και θεσπίστηκε εν μέρει ως υποχρεωτικό, αρχικά για την Περιφέρεια της Αττικής και εν συνεχεία, ανάλογα με τις ανάγκες και σε άλλες περιφερειακές ενότητες. Συγκεκριμένα ορίστηκε (άρθρο 235 Ν. 4727/2020) ότι στους εργαζόμενους σε επιχειρήσεις εργοδότες του ιδιωτικού τομέα εφαρμόζεται υποχρεωτικά σύστημα εξ αποστάσεως παροχής εργασίας σε όποιες περιπτώσεις η εργασία τους μπορεί να παρασχεθεί με αυτό το σύστημα, σε ποσοστό 40% επί του συνολικού αριθμού αυτών των εργαζομένων. Για την ορθή τήρηση του παρόντος - εν. νόμου - οι επιχειρήσεις εργοδότες οφείλουν εντός εικοσιτετραώρου από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως - εν. 23.9.2020- να προαναγγείλουν στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, την εξ αποστάσεως εργασία του 40% των εργαζομένων τους, για τους οποίους μπορεί να εφαρμοστεί το μέτρο αυτό και για το σύνολο του οριζόμενου χρονικού διαστήματος στο παρόν, συμπληρώνοντας το Έντυπο 4.1 «ΔΗΛΩΣΗ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΝΤΥΠΟ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ της παρ. 2 του άρθρου 4 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76). Σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης του προηγούμενου εδαφίου επιβάλλεται πρόστιμο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ στην επιχείρηση-εργοδότη, κατόπιν σχετικού ελέγχου από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών

Υποθέσεων. Η ανωτέρω ρύθμιση επεκτάθηκε και σε άλλες Περιφερειακές Ενότητες της χώρας ενώ το ποσοστό παροχής εξ αποστάσεως εργασίας επεκτάθηκε στο 50%, σχεδόν καθ' όλη τη διάρκεια των μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας.

Ως εξ αποστάσεως εργασία νοείται εκείνη που παρέχεται χωρίς φυσική παρουσία του εργαζομένου στον χώρο που συμφωνήθηκε ή εκεί που θα παρέχονταν αν δε συνέτρεχε η έκτακτη συνθήκη της πανδημίας. Το Υπουργείο Εργασίας με εγκύκλιο του (οικ. 12339/404/12.3.2020) όρισε ως εξ αποστάσεως εργασία εκείνη που εκτελείται από τον εργαζόμενο χωρίς να απαιτείται η φυσική του παρουσία στον τόπο εργασίας. Δεδομένων βέβαια και των λοιπών απαγορεύσεων μετακίνησης, ο τρόπος απόπου κανονικά θα πρέπει να παρέχεται η εξ αποστάσεως εργασία, θα είναι ο τρόπος κύριας ή προσωρινής διαμονής του εργαζομένου. Ο εργοδότης επιβάλλοντας σύστημα εξ αποστάσεως εργασίας, δε δύναται να επιβάλλει συγκεκριμένο τόπο από όπου θα παρέχεται η εργασία, αλλά υποχρεούται να αποδέχεται αυτήν εφόσον παρέχεται εξ αποστάσεως.

Η κυριότερη μορφή εξ αποστάσεως εργασία, όπως διευκρίνισε το Υπ. Εργασίας, είναι η τηλεργασία. Ως τηλεργασία ορίζεται η μορφή οργάνωσης ή/και εκτέλεσης της εργασίας που χρησιμοποιεί τεχνολογίες πληροφορικής, βάσει μίας σύμβασης ή σχέσης εργασίας, όπου μία εργασία, η οποία θα μπορούσε να εκτελεστεί στις εγκαταστάσεις του εργοδότη εκτελείται, σε τακτική βάση, εκτός αυτών των εγκαταστάσεων.

Η τηλεργασία μπορεί κατ' εξαίρεση και μόνο λόγω της πανδημίας, να επιβληθεί από τον εργοδότη μονομερώς και όχι με συμφωνία. Επιβάλλοντας ο εργοδότης τηλεργασία οφείλει:

- Να παραδώσει γραπτώς στον εργαζόμενο **μέσα σε οκτώ ημέρες** από την έναρξη αυτής, το σύνολο των πληροφοριών που αναφέρονται στην εκτέλεση της εργασίας και ειδικότερα ως προς την ιεραρχική σύνδεση με τους προϊσταμένους του στην επιχείρηση, τα λεπτομερή καθήκοντα του, τον τρόπο υπολογισμού της αμοιβής, τον τρόπο μέτρησης του χρόνου εργασίας, την αποκατάσταση του

κόστους που προκαλείται από την παροχή της (τηλεπικοινωνίες, εξοπλισμός, βλάβες συσκευών κλπ.). Αν στη σύμβαση περιέχεται συμφωνία για τηλεετοιμότητα ορίζονται τα χρονικά της όρια και οι προθεσμίες ανταπόκρισης του μισθωτού.

- Να αναλάβει το **κόστος** που προκαλείται στον μισθωτό από τη μορφή αυτής της εργασίας και ειδικότερα των τηλεπικοινωνιών,
- Να παρέχει στο μισθωτό **τεχνική υποστήριξη** για την παροχή της εργασίας του και να αποκαθιστά τις **δαπάνες** επισκευής των συσκευών που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση της ή να τις αντικαταστήσει σε περίπτωση βλάβης. Η υποχρέωση αυτή αφορά και στις συσκευές που ανήκουν στον μισθωτό, εκτός εάν στη σύμβαση ή στη σχέση εργασίας ορίζεται διαφορετικά.

Επισημαίνεται ότι:

- Ο τηλεεργαζόμενος δύναται να καθορίζει ο ίδιος το χρόνο εργασίας του, μέσα όμως στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας, των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και των κανονισμών των επιχειρήσεων.
- Αν και δεν ορίζεται στο νόμο, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι είναι δυνατή η μερική εξ αποστάσεως ή μερική τηλεεργασία, δηλαδή να συμφωνηθεί ότι ο εργαζόμενος θα παρέχει κάποιες μόνο ημέρες ανά εβδομάδα την εργασία του με το σύστημα αυτό.

Διευκρινίζεται ότι μόλις πάψει η ισχύς των μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας, ο εργαζόμενος θα πρέπει να επιστρέψει στον τόπο εργασίας του, χωρίς μάλιστα να αναμένει σχετική πρόσκληση του εργοδότη.